

PROGRAMIRODA

H-1112 BUDAPEST, Budaörsi út 45.
 Telefon: (36 1) 309-2627
 www.gyerekesely.hu

A Bátorterenyei kistérség helyzetelemzésének összefoglalása

A Bátorterenyei kistérség az Észak-magyarországi régióban, Nógrád megye keleti részén fekszik. Lakónépessége megközelítőleg 25 ezer fő. Az elmúlt két évtizedben jelentős, 12%-os népességvesztést kellett elkönyvelnie a kistérségnek, amely elsősorban az elvándorlások következménye. Legnépesebb települése a 13555 fős Bátortereny, amely egyetlen városként a kistérség központi szerepét tölti be. Még egy település lélekszáma haladja meg a 2000 főt. A kistérség jellegzetesen apró- és kisfalvas. A 14 településből 9 falu 1000 fő alatti lakost számlál.

A kistérség teljes lakásállományának infrastrukturális minősége jelentősen elmarad az országostól. A teljes lakásállomány alig több mint fele van bekapcsolva a közcsatorna-hálózatba, ez csaknem 17 százalékkal marad el az országos adatoktól. Az ivóvízvezetékekkel való ellátottság ebben a kistérségben is valamivel kedvezőbb képet mutat (85,5%), de az országos mutatótól így is jelentősen elmarad. A kistérség nyolc településén a lakások 28-39%-ban nincs vezetékes víz. A kistérség önkormányzatai négy településen nyolc szegregátumot azonosítottak be. Ezeket a településrészeket összesen 1057 fő lakik, ami a kistérség állandó lakosságának négy százaléka. Öt szegregátum Bátorterenyén található, itt a város lakosságának 4,3 százaléka lakik. Mátránovákön a település állandó lakosságának 5, Kisbárkányban 24 százaléka, Mátraterenyén (Jánosakna) 1,5 százaléka lakik szegregátumban. A roma lakosság aránya ezeken a településeken meghaladja az 50-60%-ot.

A kistérség iskolázottsági mutatói jelentősen elmaradnak az országos szinttől. A munkanélküliségi és foglalkoztatási mutatók is rosszabbak az országos rátáknál, de – némileg meglepő módon – a különbségek nem jelentősek. Amellett, hogy a munkanélküliség 2002 és 2008 között 3,4 százalékkal nőtt, a foglalkoztatási ráta ebben az időszakban javult: 44,7 százalékról 52,1 százalékra. Így 2008-ban a munkanélküliség aránya „mindössze” 5,3 százalékkal haladta meg az országos és 2,2 százalékkal a megyei mutatót. A foglalkoztatási ráta pedig alig 5 százalékkal alacsonyabb az országos és egy százalékkal a megyei rátánál. A viszonylag kedvező mutatók azzal is magyarázhatók, hogy az utóbbi időben különböző gazdasági és infrastrukturális fejlesztések történtek, amelyeket a korábbi iparosítás maradványaira lehet alapozni.

A kistérség gyerekes családjainak 40 százaléka él relatív szegénységben, ami az országos arány több mint kétszerese. Minden ötödik gyerekes családnak közüzemi tartozása van. A gyerekes családok közel 40%-ban nincs foglalkoztatott felnőtt. A ma óvodába járó gyerekek között 50 és 80% között változik a hátrányos helyzetű gyerekek aránya és 20-35% között a halmozottan hátrányos helyzetűeké. Veszélyeztetettként van nyilvántartva a 0-17 évesek 19%-a, ami az országos aránynak közel kétszeresét jelenti. Védelembe véve a korosztály csaknem 3 százaléka van, ez háromszorosa az országos adatnak.

A kötelező szolgáltatások többsége működik a kistérségben, bár éppen az egyik legmagasabb veszélyeztetettségi arányt mutató községben nincs gyerekjóléti szolgáltatás. A legmostohább terület a védőnői szolgáltatás. Kilenc településen betöltetlenek a védőnői álláshelyek.

PROGRAMIRODA

H-1112 BUDAPEST, Budaörsi út 45.
Telefon: (36 1) 309-2627
www.gyerekesely.hu

A fejlesztések elsődleges célja az egészségügyi és pedagógiai szolgáltatásokhoz történő hozzáférés mennyiségi, minőségi és tartalmi javítása, a hiányzó napközbeni ellátások beindítása és az oktatási intézmények munkáját támogató szociális szolgáltatások fejlesztése.